

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 15. decembra 2015*

„Ničnostna tožba — Uredba (EU) št. 1385/2013 — Direktiva 2013/62/EU — Direktiva 2013/64/EU — Pravna podlaga — Člen 349 PDEU — Najbolj oddaljene regije Evropske unije — Sprememba položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije“

V združenih zadevah od C-132/14 do C-136/14,

zaradi ničnostnih tožb na podlagi člena 263 PDEU, vloženih 21. marca 2014,

Evropski parlament, ki ga zastopajo I. Liukkonen (C-132/14), L. Visaggio in J. Rodrigues (C-132/14 in C-136/14), agenti,

tožeča stranka v zadevah C-132/14 in C-136/14,

Evropska komisija, ki jo zastopajo R. Lyal (od C-133/14 do C-135/14), W. Mölls (od C-133/14 do C-135/14), D. Bianchi (C-133/14 in C-135/14) in D. Martin (C-133/14 in C-134/14), agenti, z naslovom za vročanje v Luksemburgu,

tožeča stranka v zadevah od C-133/14 do C-135/14,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopajo A. Westerhof Löfflerová, E. Karlsson, F. Florindo Gijón in J. Czuczai, agenti,

tožena stranka,

ob intervenciji

Kraljevine Španije, ki jo zastopa M. Sampol Pucurull, agent,

Francoske republike, ki jo zastopajo G. de Bergues, F. Fize, D. Colas in N. Rouam, agenti,

Portugalske republike, ki jo zastopajo L. Inez Fernandes, B. Andrade Correia, M. Duarte in S. Marques, agenti,

intervenientke,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, M. Ilešič, L. Bay Larsen, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadžiev (poročevalec), predsedniki senatov, C. Toader, predsednica senata, E. Levits, J.-C. Bonichot, sodnika, A. Prechal, sodnica, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund in C. Vajda, sodniki,

generalni pravobranilec: N. Wahl,

sodni tajnik: I. Illéssy, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 21. aprila 2015,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 25. junija 2015

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Evropski parlament in Evropska komisija s tožbo v zadevi C-132/14 oziroma C-135/14 predlagata razglasitev ničnosti Uredbe Sveta (EU) št. 1385/2013 z dne 17. decembra 2013 o spremembi uredb Sveta (ES) št. 850/98 in (ES) št. 1224/2009 ter uredb (ES) št. 1069/2009, (EU) št. 1379/2013 in (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta, zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L 354, str. 86).
- 2 Komisija in Parlament s tožbo v zadevi C-133/14 oziroma C-136/14 predlagata razglasitev ničnosti Direktive Sveta 2013/64/EU z dne 17. decembra 2013 o spremembi direktiv Sveta 91/271/EGS in 1999/74/EC ter direktiv 2000/60/ES, 2006/7/ES, 2006/25/ES in 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L 353, str. 8).
- 3 Komisija s tožbo v zadevi C-134/14 predlaga razglasitev ničnosti Direktive Sveta 2013/62/EU z dne 17. decembra 2013 o spremembi Direktive 2010/18/EU o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, zaradi spremembe položaja Mayotta v razmerju do Evropske unije (UL L 353, str. 7).

Izpodbijani akti

Uredba št. 1385/2013

- 4 V uvodnih izjavah od 1, 3, 4, 7 in 8 Uredbe št. 1385/2013 je navedeno:

„(1) [...] Zaradi posebnih strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer na Mayottu, ki jih še otežujejo dejavniki, kot so oddaljenost, otoška lega, majhnost, težavna topografija in podnebje, je primerno določiti določene posebne ukrepe na več področjih.

[...]

- (3) Kar zadeva Uredbo Sveta (ES) št. 850/98 [z dne 30. marca 1998 za ohranjanje ribolovnih virov s tehničnimi ukrepi za varovanje nedoraslih morskih organizmov (UL L 125, str. 1)], bi bilo treba vode okoli Mayotta kot nove najbolj oddaljene regije vključiti v področje uporabe te uredbe in prepovedati uporabo zapornih plavaric pri lovu na jate tunov ali tunom podobnih rib na območju znotraj 24 milj od temeljnih črt otoka, da bi ohranili jate velikih rib selivk v bližini otoka Mayotte.

(4) Kar zadeva Uredbo (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, str. 1)], bi uporaba pravil o označevanju ribiških proizvodov zaradi zelo razdrobljenih in slabo razvitih sistemov trženja na Mayottu trgovcem na drobno povzročila breme, nesorazmerno glede na informacije, ki bi bile posredovane potrošniku. Zato je primerno, da se določi začasno odstopanje od pravil o označevanju ribiških proizvodov, namenjenih prodaji na drobno končnemu potrošniku na Mayottu.

[...]

(7) Glede na dejstvo, da je Francija Komisiji za tune v Indijskem oceanu (IOTC) predložila razvojni načrt, ki opisuje okvirno velikost flote na Mayottu in pričakovan razvoj slabo razvite flote plovil z mehničnim parangalom dolžine krajše od 23 metrov in zapornih plavaric na Mayottu, ki je njena nova najbolj oddaljena regija, in kateremu nobena od pogodbenic IOTC, vključno z Unijo, ni ugovarjala, je primerno upoštevati referenčne ravni iz navedenega načrta kot zgornje vrednosti za zmogljivost flote mehaničnih parangalk dolžine krajše od 23 metrov in zapornih plavaric, registrirane v pristaniščih Mayotta. Z odstopanjem od splošno veljavnih pravil Unije bi bilo treba zaradi trenutnih posebnih socialnih in gospodarskih razmer na Mayottu zagotoviti dovolj časa, da lahko Francija poveča zmogljivosti slabo razvitega segmenta svoje flote manjših plovil do leta 2025.

(8) V zvezi z Uredbo (ES) št. 1069/2009 Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 21. oktobra 2009 o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih) (UL L 300, str. 1)], bi bilo treba opozoriti, da Mayotte nima industrijskih zmogljivosti za predelavo živalskih stranskih proizvodov. Zato je primerno, da se Franciji odobri petletno obdobje za vzpostavitev infrastrukture, potrebne za identifikacijo, prevoz, obdelavo in odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov na Mayottu ter ravnanje z njimi v skladu z Uredbo (ES) št. 1069/2009.“

5 Členi od 1 do 4 te uredbe določajo:

„Člen 1

Sprememba Uredbe (ES) št. 850/98

Uredba (ES) št. 850/98 se spremeni:

(1) v členu 2(1) se točka (h) nadomesti z naslednjim:

„(h) Regija 8

Vse vode ob obalah francoskih departmajev Réunion in Mayotte, ki spadajo pod suverenost ali jurisdikcijo Francije.‘;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 34g

Omejitve ribolovnih dejavnosti v coni štiriindvajsetih milj okrog Mayotta

Plovilom je prepovedana uporaba kakršnih koli zapornih plavaric pri lovu na jate tunov ali tunom podobnih rib na območju znotraj štiriindvajsetih milj od obal Mayotta, kot najbolj oddaljene regije v smislu člena 349 [PDEU], merjeno od temeljnih črt, od katerih se merijo teritorialne vode.‘.

Člen 2

Spremembe Uredbe (EU) št. 1379/2013

V členu 35 Uredbe (EU) št. 1379/2013 se vstavi naslednji odstavek:

,6. Do 31. decembra 2021 se odstavki 1, 2 in 3 ne uporabljajo za proizvode, namenjene prodaji na drobno končnemu potrošniku na Mayottu, kot najbolj oddaljeni regiji v smislu člena 349 PDEU.‘.

Člen 3

Spremembe Uredbe (EU) št. 1380/2013

Uredba (EU) št. 1380/2013 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, str. 22)] se spremeni:

(1) v členu 23 se vstavi nov odstavek:

,4. Z odstopanjem od odstavka 1 se Franciji do 31. decembra 2025 dovoli uvedba novih zmogljivosti brez umika enakovrednih zmogljivosti za različne segmente iz Priloge II na Mayottu, kot najbolj oddaljeni regiji v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte).‘.

(2) v členu 36 se dodata naslednja odstavka:

,5. Z odstopanjem od odstavka 1 je Francija do 31. decembra 2021 izvzeta iz obveznosti, da v svoj register ribiških plovil Unije vključi tista plovila, katerih celotna dolžina je krajša od 10 metrov in ki opravljajo dejavnost na Mayottu.

6. Francija do 31. decembra 2021 vodi začasni register ribiških plovil, katerih celotna dolžina je krajša od 10 metrov in ki opravljajo dejavnost na Mayottu. V tem registru je za vsako plovilo navedeno vsaj ime, celotna dolžina in identifikacijska koda. Plovila, registrirana v začasnem registru, štejejo za plovila, registrirana na Mayottu.‘.

(3) Vnosi glede Mayotta iz Priloge k tej uredbi se vstavijo v tabelo v Prilogi II k Uredbi (EU) št. 1380/2013, in sicer za vnosom ,Guadeloupe: pelagične vrste; D > 12 m‘.

Člen 4

Sprememba Uredbe (ES) št. 1069/2009

V Uredbi (ES) št. 1069/2009 se člen 56 nadomesti z naslednjim:

,Člen 56

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 4. marca 2011.

Člen 4 pa se za Mayotte, kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte), uporablja od 1. januarja 2021. Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi, ustvarjeni na Mayottu pred 1. januarjem 2021, se odstranijo v skladu s členom 19(1)(b) te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.“

Direktiva 2013/62

6 Člen 1 Direktive 2013/62 določa:

„V členu 3(2) Direktive [Sveta] 2010/18/EU [z dne 8. marca 2010 o izvajanju revidiranega okvirnega sporazuma o starševskem dopustu, sklenjenega med BUSINESSSEUROPE, UEAPME, CEEP in ETUC, ter o razveljavitvi Direktive 96/34/ES (UL L 68, str. 13)] se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od prvega pododstavka se za Mayotte kot novo najbolj oddaljeno regijo Unije v smislu člena 349 PDEU dodatni rok podaljša do 31. decembra 2018.“

Direktiva 2013/64

7 V uvodnih izjavah od 1 do 9 Direktive 2013/64 je navedeno:

„(1) [...] Upošteva se posebne strukturno pogojene socialne in gospodarske razmere na Mayottu bi bilo treba določiti nekatere posebne ukrepe [...] na več področjih.

(2) Primerno je upoštevati posebne razmere na Mayottu, kar zadeva stanje okolja, ki zahteva znatne izboljšave, da bi izpolnili okoljske cilje, določene v pravu Unije, za kar je potreben dodaten čas. Posebne ukrepe za postopno izboljšanje okolja bi bilo treba sprejeti v določenih rokih.

(3) Za uskladitev z zahtevami Direktive Sveta 91/271/EGS [z dne 21. maja 1991 o čiščenju komunalne odpadne vode (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 26)] je treba na Mayottu sprejeti ukrepe, da se za aglomeracije vzpostavijo zbiralni sistemi za zbiranje komunalne odpadne vode. Takšni ukrepi zahtevajo infrastrukturna dela, ki bi morala biti skladna z ustreznimi upravnimi postopki in postopki načrtovanja, pa tudi vzpostavitev sistemov za merjenje in spremljanje odvajanja mestnih odpadnih voda. Zaradi specifičnih strukturnih in gospodarskih razmer [na] Mayottu je treba za izpolnitev navedenih zahtev Franciji odobriti dovolj časa.

(4) Na področju kmetijstva je treba, kar zadeva Direktivo Sveta 1999/74/ES [z dne 19. julija 1999 o minimalnih standardih za zaščito kokoši nesnic (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 3, zvezek 26, str. 225)], opozoriti, da se reja kokoši nesnic na Mayottu izvaja v neizpopolnjenih kletkah. Glede na znatne naložbe in priprave, ki so potrebne za nadomestitev neizpopolnjenih kletk z izpopolnjenimi kletkami ali drugimi sistemi, je treba prepoved uporabe neizpopolnjenih kletk odložiti za največ 48 mesecev od 1. januarja 2014. Da bi preprečili izkrivljanje konkurence, bi bilo treba jajca, ki izvirajo iz obratov z neizpopolnjenimi kletkami, tržiti zgolj na lokalnem trgu Mayotta. Za olajšanje potrebnih kontrol bi bilo treba jajca, pridelana v neizpopolnjenih kletkah, posebej označiti.

(5) Kar zadeva Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES [z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 5, str. 275)], mora Francija za njeno pravilno izvajanje v zvezi z načrti upravljanja povodij sprejeti in izvajati načrt upravljanja, ki obsega tehnične in upravne

ukrepe za zagotovitev dobrega stanja vode v vseh telesih površinske vode ter za preprečitev poslabšanja njihovega stanja. Zaradi specifičnih strukturnih in gospodarskih razmer v novi najbolj oddaljeni regiji Mayotte bi bilo treba za sprejetje in izvedbo takšnih ukrepov odobriti dovolj časa.

- (6) Kar zadeva Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2006/7/ES [z dne 15. februarja 2006 o upravljanju kakovosti kopalnih voda in razveljavitvi Direktive 76/160/EGS (UL L 64, str. 37)], bi bilo treba za uskladitev z zahtevami iz nje znatno izboljšati trenutno stanje površinskih voda na Mayottu. Kakovost kopalnih voda je odvisna neposredno od čiščenja komunalne odpadne vode, uskladitev z določbami Direktive 2006/7/ES pa bo mogoča le postopoma, potem ko bodo aglomeracije, ki vplivajo na kakovost komunalne odpadne vode, izpolnile zahteve iz Direktive 91/271/EGS. Zato je treba zaradi posebnih socialnih in gospodarskih razmer na Mayottu sprejeti specifične roke, da se Franciji omogoči doseganje standardov Unije, ko gre za kakovost kopalnih voda na Mayottu kot novi najbolj oddaljeni regiji.
- (7) Na področju socialne politike bi bilo treba upoštevati težave Mayotta, ko gre za uskladitev z Direktivo 2006/25/ES Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 5. aprila 2006 o minimalnih zdravstvenih in varnostnih zahtevah v zvezi z izpostavljenostjo delavcev tveganjem, ki nastanejo zaradi fizikalnih dejavnikov (umetnih optičnih sevanj) (19. posebna direktiva v smislu člena 16(1) Direktive 89/391/EGS) (UL L 114, str. 38)] s 1. januarjem 2014. Na Mayottu zaradi tam prevladujočih posebnih socialnih in gospodarskih razmer ni na voljo nobenih tehničnih zmogljivosti za izvajanje ukrepov, potrebnih za uskladitev z navedeno direktivo na področju umetnih optičnih sevanj. Zato je primerno, da se Franciji odobri odstopanje od nekaterih določb navedene direktive do 31. decembra 2017, če na Mayottu ni na voljo takšnih struktur ter to ne posega v splošni načeli varstva in preprečevanja na področju varnosti in zdravja delavcev.
- (8) Da bi zagotovili visoko raven zagotavljanja varnosti in varovanja zdravja delavcev pri delu, bi bilo treba zagotoviti posvetovanje s socialnimi partnerji, kar se da zmanjšati tveganja, ki izhajajo iz navedenega odstopanja, zadevnim delavcem pa omogočiti okrepljen zdravstveni nadzor. Pomembno je, da je trajanje odstopanja čim krajše. Zato bi bilo treba nacionalne ukrepe za odstopanje od te direktive pregledati vsako leto in jih umakniti takoj, ko ni več razlogov za njihov obstoj.
- (9) Kar zadeva Direktivo 2011/24/EU Evropskega parlamenta in Sveta [z dne 9. marca 2011 o uveljavljanju pravic pacientov pri čezmejnem zdravstvenem varstvu (UL L 8, str. 45)], je za njen prenos potrebnih več prilagoditev za zagotovitev neprekinjene oskrbe in obveščenosti bolnikov. Zato je primerno, da se Franciji za uveljavitev določb, potrebnih za uskladitev s to direktivo za Mayotte, odobri dodatno obdobje 30 mesecev od 1. januarja 2014.“

8 Členi od 1 do 6 te direktive določajo:

„Člen 1

Spremembe Direktive 91/271/EGS

Direktiva 91/271/EGS se spremeni:

(1) v členu 3 se vstavi naslednji odstavek:

„(1a) Z odstopanjem od prvega in drugega pododstavka odstavka 1 Francija za Mayotte kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte) zagotovi, da bodo vse aglomeracije imele zbiralne sisteme za zbiranje komunalne odpadne vode:

— najpozneje do 31. decembra 2020 za aglomeracije s [populacijskim ekvivalentom] nad 10000, ki bodo zajele vsaj 70 % obremenitve, ustvarjene na Mayottu;

— najpozneje do 31. decembra 2027 za aglomeracije s [populacijskim ekvivalentom] nad 2000.‘;

(2) v členu 4 se vstavi naslednji odstavek:

„(1a) Z odstopanjem od odstavka 1 Francija za Mayotte zagotovi, da bo komunalna odpadna voda, ki vstopa v zbiralne sisteme, pred izpustom obdelana v sekundarnem postopku čiščenja ali enakovrednem postopku:

— najpozneje do 31. decembra 2020 za aglomeracije s [populacijskim ekvivalentom] nad 15000, ki bodo skupaj z aglomeracijami iz člena 5(2a) zajele vsaj 70 % obremenitve, ustvarjene na Mayottu;

— najpozneje do 31. decembra 2027 za aglomeracije s [populacijskim ekvivalentom] nad 2000.‘;

(3) v členu 5 se doda naslednji odstavek:

„(2a) Z odstopanjem od odstavka 2 Francija za Mayotte zagotovi, da bo komunalna odpadna voda, ki vstopa v zbiralne sisteme, pred izpustom na občutljiva območja obdelana v postopku čiščenja, ki je strožji od postopka v členu 4, najpozneje do 31. decembra 2020 za aglomeracije s [populacijskim ekvivalentom] nad 10000, ki bodo skupaj z aglomeracijami iz člena 4(1a) zajele vsaj 70 % obremenitve, ustvarjene na Mayottu.‘;

(4) v členu 7 se doda naslednji odstavek:

„Z odstopanjem od prvega odstavka je navedeni rok za Mayotte 31. december 2027.‘;

(5) člen 17 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od prvega pododstavka Francija za Mayotte določi program za izvajanje te direktive do 30. junija 2014.‘;

(b) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Z odstopanjem od prvega pododstavka Francija za Mayotte Komisiji do 31. decembra 2014 pošlje informacije o programu.‘

Člen 2

Sprememba Direktive 1999/74/ES

V členu 5 Direktive 1999/74/ES se doda naslednji odstavek:

„3. Z odstopanjem od odstavka 2 se lahko reja kokoši nesnic na Mayottu kot najbolj oddaljeni regiji v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte) še naprej izvaja v kletkah iz tega poglavja do 31. decembra 2017.

Od 1. januarja 2014 se kletke iz tega poglavja ne smejo več izdelovati ali dajati prvič v uporabo na Mayottu.

Jajca, pridobljena v obratih, v katerih se kokoši nesnice vzrejajo v kletkah iz tega poglavja, se lahko tržijo le na lokalnem trgu Mayotta. Ta jajca in njihova embalaža morajo biti jasno označeni s posebno oznako, ki omogoča potrebne kontrole. Jasen opis te posebne oznake se sporoči Komisiji do 1. januarja 2014.‘.

Člen 3

Spremembe Direktive 2000/60/ES

Direktiva 2000/60/ES se spremeni:

(1) člen 4 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte) je rok iz točk (a)(ii), (a)(iii), (b)(ii) in (c) 22. december 2021.‘;

(b) v odstavku 4 se uvodni stavek nadomesti z naslednjim:

„Roki, določeni na podlagi odstavka 1, se lahko podaljšajo za postopno doseganje ciljev za vodna telesa, če ne pride do nadaljnjega poslabšanja stanja prizadetega vodnega telesa, kadar so izpolnjeni vsi naslednji pogoji:‘;

(2) člen 11 se spremeni:

(a) v odstavku 7 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte sta roka iz prvega pododstavka 22. december 2015 in 22. december 2018.‘;

(b) v odstavku 8 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 22. december 2021.‘;

(3) člen 13 se spremeni:

(a) v odstavku 6 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 22. december 2015.‘;

(b) v odstavku 7 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 22. december 2021.‘.

Člen 4

Spremembe Direktive 2006/7/ES

Direktiva 2006/7/ES se spremeni:

(1) člen 5 se spremeni:

(a) v odstavku 2 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte) je rok iz prvega pododstavka 31. december 2019.“;

(b) v odstavku 3 se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 31. december 2031.“;

(2) v členu 6(1) se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 30. junij 2015.“;

(3) v členu 13(2) se doda naslednji pododstavek:

„Za Mayotte je rok iz prvega pododstavka 30. junij 2014.“.

Člen 5

Sprememba Direktive 2006/25/ES

V Direktivi 2006/25/ES se doda naslednji člen:

„Člen 14a

1. Francija lahko brez poseganja v splošni načeli varstva in preprečevanja na področju varnosti in zdravja delavcev do 31. decembra 2017 na Mayottu kot najbolj oddaljeni regiji v smislu člena 349 [PDEU] (v nadaljnjem besedilu: Mayotte) odstopa od uporabe določb, potrebnih za usklajitev s to direktivo, če takšna uporaba zahteva posebne tehnične zmogljivosti, ki niso na volj[o] na Mayottu.

Prvi pododstavek se ne uporablja za obveznosti iz člena 5(1) te direktive ter za tiste določbe te direktive, v katerih se odražajo splošna načela iz Direktive [Sveta] 89/391/EGS [z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 1, str. 349)].

2. O vseh odstopanjih od te direktive, ki izhajajo iz uporabe ukrepov, ki obstajajo 1. januarja 2014, ali iz sprejetja novih ukrepov, se je treba predhodno posvetovati s socialnimi partnerji v skladu z nacionalno zakonodajo in prakso. Takšna odstopanja se uporabijo pod pogoji, ki ob upoštevanju posebnih okoliščin, ki prevladujejo na Mayottu, zagotavljajo, da se posledična tveganja za delavce kar se da zmanjšajo in da se zadevnim delavcem omogoči okrepljen zdravstveni nadzor.

3. Nacionalni ukrepi za odstopanje od te direktive se pregledajo vsako leto po posvetovanju s socialnimi partnerji in se umaknejo takoj, ko ni več razlogov za njihov obstoj.“.

Člen 6

Sprememba Direktive 2011/24/E[U]

V členu 21 Direktive 2011/24/EU se doda naslednji odstavek:

„3. Z odstopanjem od prvega stavka odstavka 1 Francija do 30. junija 2016 za Mayotte kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 PDEU sprejme zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo.“

Dejansko stanje

- 9 Mayotte se v skladu s Sklepom Evropskega sveta 2012/419/EU z dne 11. julija 2012 o spremembi položaja Mayotteja v razmerju do Evropske unije (UL L 204, str. 131) od 1. januarja 2014 ne uvršča več v čezmorske države in ozemlja v smislu člena 355(2) PDEU in postane najbolj oddaljena regija v smislu člena 349 PDEU. S tem sklepom je bila navedba Mayotta vstavljena v člen 349, prvi odstavek, PDEU in v člen 355(1) PDEU, medtem ko je bila v Prilogi II k PDEU, ki določa „seznam čezmorskih držav in ozemelj, za katere se uporabljajo določbe četrtega dela [te] [p]ogodbe“ izbrisana šesta alineja, ki se je glasila „Mayotte“.
- 10 Komisija je po več zahtevah francoskih organov priznala, da je treba Francoski republiki, ki je na podlagi Sklepa 2012/419 zavezana, da za Mayotte od 1. januarja 2014 uporablja celoten *acquis* prava Unije, odobriti podaljšanje rokov za uskladitev s to obveznostjo.
- 11 Komisija je v ta namen 13. junija 2013 sprejela Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi nekaterih uredb na področju ribištva in zdravja živali zaradi spremembe statusa otočja Mayotte v razmerju do Unije (COM(2013) 417 final), Predlog sklepa Sveta o spremembi Direktive Sveta 2010/18/EU zaradi spremembe statusa otočja Mayotte (COM(2013) 413 final) in Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi nekaterih direktiv na področju okolja, kmetijstva, socialne politike in javnega zdravja zaradi spremembe statusa otočja Mayotte v razmerju do Unije (COM(2013) 418 final), ki po vrsti temeljijo na:
 - členih 43(2) PDEU in 168(4)(b) PDEU, ki določata redni zakonodajni postopek in nalagata posvetovanje z Ekonomsko-socialnim odborom (ESO) in Odborom regij Evropske unije;
 - členu 155(2) PDEU, ki določa, da Svet ukrepa na predlog Komisije, pri čemer se obvesti Evropski parlament;
 - na členih 43(2) PDEU, 114 PDEU, 153(2) PDEU, 168 PDEU in 192(1) PDEU, ki določajo redni zakonodajni postopek in nalagajo posvetovanje z ESO in Odborom regij.
- 12 Ker je Svet menil, da je treba vse predlagane akte sprejeti na podlagi člena 349 PDEU in po posebnem zakonodajnem postopku, je predloge Komisije posredoval Parlamentu, da ta poda mnenje. Ti predlogi so bili sporočeni tudi nacionalnim parlamentom.
- 13 Parlament je 12. decembra 2013 sprejel „stališče[/a] v prvi obravnavi“ glede Predloga uredbe COM(2013) 417 final in glede Predloga direktive COM(2013) 418 final. Parlament je v teh stališčih navedel, da je treba predlagana akta sprejeti „po rednem zakonodajnem postopku“, vendar da mora imeti zlasti predlagana uredba poleg členov 43(2) PDEU in 168(4)(b) PDEU za pravno podlago člen 349 PDEU. Parlament je glede akta, ki naj bi se sprejel na podlagi predloga sklepa COM(2013) 413 final, ob poudarjanju, da je bilo glede osnutka Sveta opravljeno „posvetovanje“ v skladu s členom 349 PDEU, z zakonodajno resolucijo z dne 12. decembra 2013 odobril „osnutek Sveta, kakor je bil spremenjen“.

14 Svet je 17. decembra 2013 „v skladu s posebnim zakonodajnim postopkom“, „ob upoštevanju Pogodbe [DEU] in zlasti člena 349 Pogodbe“ ter „mnenja Evropskega parlamenta [z dne 12. decembra 2013]“ sprejel Uredbo št. 1385/2013, Direktivo 2013/62 in Direktivo 2013/64 (v nadaljevanju: skupno: izpodbijani akti).

Postopek pred Sodiščem in predlogi strank

15 S sklepom predsednika Sodišča z dne 29. aprila 2014 so bile te zadeve združene za pisni in ustni del postopka ter izdajo sodbe.

16 Parlament Sodišču predlaga, naj:

- Uredbo št. 1385/2013 in Direktivo 2013/64 razglasi za nični;
- učinke navedene uredbe in direktive ohrani do začetka veljavnosti novih aktov, ki bodo temeljili na ustrezni pravni podlagi;
- Svetu naloži plačilo stroškov.

17 Komisija Sodišču predlaga, naj:

- izpodbijane akte razglasi za nične;
- učinke izpodbijanih aktov ohrani do začetka veljavnosti novih aktov, ki bodo temeljili na ustrezni pravni podlagi, in
- Svetu naloži plačilo stroškov.

18 Svet Sodišču predlaga, naj:

- primarno, tožbe zavrne;
- podredno, za primer, da bi vse akte ali del aktov razglasilo za nične, njihove učinke ohrani do začetka veljavnosti novih aktov, ki bodo temeljili na ustrezni pravni podlagi, in
- Parlamentu in Komisiji naloži plačilo stroškov.

19 S sklepom predsednika Sodišča z dne 29. julija 2014 je bila Kraljevini Španiji, Francoski republiki in Portugalski republiki dovoljena intervencija v podporo predlogom Sveta.

Tožbe

20 Parlament in Komisija v utemeljitev tožb navajata en sam tožbeni razlog, in sicer da je Svet s tem, da je izpodbijane akte sprejel na podlagi člena 349 PDEU, izbral napačno pravno podlago.

Trditve strank

Trditve Komisije

- 21 Komisija meni, da se člen 349 PDEU uporablja le, če gre za odstopanje od uporabe primarnega prava za najbolj oddaljene regije. Če takega odstopanja ni, je treba pravno podlago za akt, s katerim se samo prilagaja politika za te regije, za kar je šlo pri izpodbijanih aktih, poiskati v določbah z zvezi s to politiko.
- 22 Ta institucija poudarja, da člen 355(1) PDEU določa, da se „določbe Pogodb uporabljajo“ za najbolj oddaljene regije „v skladu s členom 349 [PDEU]“. Iz tega naj bi izhajalo, da zadnjenavedena določba dopušča samo odstopanje od uporabe „določb Pogodbe“ za te regije.
- 23 V zvezi s tem naj bi iz člena 52 PEU izhajalo, da čeprav se „Pogodbi“ uporabljata za vse države članice, je njuna ozemeljska veljavnost določena v členu 355 PDEU. Zato po mnenju Komisije povezave med tema določbama pomenijo, da pojem „Pogodbi“, ki ga uporabljata, izključuje sekundarno pravo. Določbe o geografskem dosegu predpisa sekundarnega prava naj bi namreč običajno vseboval ta predpis sam in naj nanje ne bi vplival niti člen 355 PDEU niti člen 52 PEU.
- 24 Natančneje glede člena 349 PDEU Komisija navaja, da ga ni mogoče razlagati tako, da ta Svet pooblašča, da sprejme kakršen koli „poseben ukrep“ v korist najbolj oddaljenih regij iz tega člena. Ta člen naj bi namreč omogočal le sprejetje ukrepov ob „upoštevanju strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ v teh regijah in dejavnikov, ki so taksativno naštetih v členu 349, prvi odstavek, PDEU in ki te razmere še poslabšujejo.
- 25 Ker so posebni ukrepi, določeni v členu 349 PDEU, „zlasti namenjeni opredelitvi pogojev uporabe Pogodb“ za zadevne regije, naj bi izraz „zlasti“ pomenil, da ta člen pokriva vsakršen ukrep, ki pomeni odstopanje od Pogodbe, pa če ta opredeljuje take „pogoje uporabe“ ali ne. Vendar pa naj z navedenim členom Svetu ne bi bilo dovoljeno, da opredeli „pogoje uporabe“ sekundarnega prava.
- 26 Na to razlago naj ne bi vplivala ne izraz „vključno s skupnimi politikami“, uporabljen v členu 349, prvi odstavek, PDEU ne neizčrpen seznam teh politik v členu 349, drugi odstavek, PDEU. Uporaba tega izraza in obstoj tega seznama naj bi samo poudarjala, da doseg člena 349 PDEU ni omejen na nekatere posebne politike, ne bi pa naj pomenila, da je treba področje uporabe tega člena razširiti tako, da bi lahko Svet na njegovi podlagi sprejemal ukrepe, ki pomenijo odstopanje od sekundarnega prava.
- 27 Komisija meni, da sistem pravnih podlag PDEU potrjuje njene trditve. Vsaka od teh pravnih podlag, razen člena 349 PDEU, naj bi bila namreč namenjena določeni politiki kot celoti in naj bi zakonodajalcu Unije dopuščala široko diskrecijo, da lahko upošteva vse upoštevne dejavnike. Iz tega naj bi izhajalo, da so geografska razlikovanja dovoljena pod pogojem, da se spoštuje načelo enakega obravnavanja. Zato naj bi bilo mogoče različno obravnavanje v korist najbolj oddaljene regije utemeljiti s tem, da v tej regiji obstaja en ali več dejavnikov, ki so naštetih v členu 349 PDEU, ne da bi to vplivalo na pravno podlago, ki se uporabi za to obravnavanje.
- 28 Nazadnje, Komisija Sodišču predlaga, naj ohrani učinke izpodbijanih aktov, saj te tožbe ne zadevajo njihove vsebine.

Trditve Parlamenta

- 29 Parlament meni, da imata Uredba št. 1385/2013 in Direktiva 2013/64 hkrati več ciljev in sestavnih delov, ki so neločljivo povezani, pri čemer ni noben drugotnega pomena ali posreden glede na druge. Zato naj bi morala ta akta temeljiti na ustreznih različnih pravnih podlagah.

- 30 Ta institucija meni, da členu 349 PDEU ni mogoče priznati kakršne koli nadvlade v razmerju do sektorskih pravnih podlag glede ukrepov, ki so namenjeni izvajanju določene politike, najsi bo v eni ali več najbolj oddaljenih regijah, sicer bi to omajalo zgradbo PDEU in institucionalno ravnovesje pri sprejemanju ukrepov, določenih s to pogodbo. Določbe o politikah Unije naj bi namreč veljale tudi za najbolj oddaljene regije.
- 31 Po mnenju Parlamenta iz tega izhaja, da je treba ukrepe za izvajanje teh politik sprejeti na podlagi pravnih podlag, ki so določene v tretjem delu PDEU. Okoliščina, da se neki ukrep v celoti ali deloma nanaša na eno ali več najbolj oddaljenih regij, naj ne bi vplivala na to. Odločilno naj bi bilo, ali ta ukrep uresničuje cilje, ki so lastni zadevni politiki, ne da bi pomenil poseben ukrep v korist najbolj oddaljenih regij v smislu člena 349 PDEU.
- 32 Parlament v zvezi s tem ugotavlja, da iz besedila člena 349 PDEU izhaja, da ta člen dovoljuje le sprejetje „posebnih ukrepov“, s katerimi se skuša izravnati neugoden položaj, ki je posledica „posebnih značilnosti in omejitev“, po katerih se zadevna regija ali regije razlikujejo od preostalega ozemlja Unije.
- 33 Med drugim naj bi bilo iz cilja, navedenega v členu 349, prvi odstavek, PDEU, v skladu s katerim so ti ukrepi „zlasti namenjeni opredelitvi pogojev uporabe Pogodb za te regije, vključno s skupnimi politikami“, in iz varstva, določenega v členu 349, tretji odstavek, PDEU, ki določa da je treba navedene ukrepe sprejeti „ne da bi [se] s tem ogrozil[i] celovitost in povezanost pravnega reda Unije, vključno z notranjim trgov in skupnimi politikami“, razvidno, da se člen 349 PDEU nanaša samo na odstopanja od popolne uporabe prava Unije.
- 34 Zato naj na področje uporabe tega člena ne bi spadali ukrepi, ki ne uvajajo odstopanja od pravil, ki se sicer uporabljajo, vendar odlagajo uporabo nekaterih določb prava Unije za najbolj oddaljeno regijo.
- 35 Glede Direktive 2013/64 naj bi bilo iz njenih uvodnih izjav razvidno, da je njen cilj z odobritvijo predhodnih obdobij olajšati popolno uporabo raznih direktiv na področju okolja, kmetijstva, socialne politike in javnega zdravja za Mayotte.
- 36 Težave, do katerih je prišlo pri popolni uporabi teh direktiv v tej regiji, naj ne bi izhajale niti iz „strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ v tej regiji niti iz obstoja enega ali več oteževalnih dejavnikov, ki so taksativno naštetih v členu 349, prvi odstavek, PDEU. Take težave bi namreč lahko nastale za katero koli regijo, ki mora od določenega datuma spoštovati zahteve, ki pred tem zanjo niso veljale.
- 37 Zato naj bi morale imeti spremembe, sprejete z Direktivo 2013/64, pravno podlago, ki ustreza zadevnim sektorskim direktivam in naj ne bi mogle temeljiti na členu 349 PDEU.
- 38 Kar zadeva Uredbo št. 1385/2013, Parlament pojasnjuje, da je njen člen 1 namenjen uresničevanju ciljev skupne ribiške politike. Okoliščina, da se nestabilno morsko okolje, ki ga je treba zaščititi, nahaja v vodah najbolj oddaljene regije, naj ne bi bila upoštevana, saj bi do takega položaja lahko prišlo v kateri koli regiji Unije. Zato naj ukrepi, ki jih je Svet sprejel v tej uredbi, ne bi bili namenjeni izravnavanju neugodnega položaja, ki je posledica „strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ na Mayottu.
- 39 Parlament dodaja, da okoliščina, da je lahko neki ukrep, sprejet na področju skupne ribiške politike, namenjen tudi doseganju pozitivnih učinkov na gospodarskem in socialnem področju ter na področju zavarovanja, tega ukrepa ne more izvzeti iz te politike.
- 40 Kar zadeva člen 2 Uredbe št. 1385/2013, naj bi zadevna sprememba pomenila le prehodni ukrep, ki naj bi omogočil polno uporabo sekundarnega prava za Mayotte in bi moral imeti po navedbah Parlamenta sektorsko podlago iz člena 43(2) PDEU.

- 41 Parlament glede člena 3 Uredbe št. 1385/2013 priznava, da ukrepa iz točk 1 in 2 tega člena pomenita odstopanje in sta bila sprejeta ob upoštevanju posebnih „strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ na Mayottu. V teh okoliščinah naj bi bil člen 349 PDEU dejansko ustrezna pravna podlaga za sprejetje teh ukrepov.
- 42 Vendar naj Svet s tem, da je v členu 3, točka 3, Uredbe št. 1385/2013 sprejel tabelo o zgornji meji ribolovne zmogljivosti, ki je Priloga II k Uredbi št. 1380/2013, ne da bi omejil število ribiških plovil, ki opravljajo dejavnost na Mayottu, ne bi sprejel „posebnega ukrepa“ ob upoštevanju „strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ na Mayottu ter oteževalnih dejavnikov, ki so taksativno naštetih v členu 349, prvi odstavek, PDEU. Pravna podlaga za tak ukrep naj bi torej moral biti člen 43(2) PDEU.
- 43 Ker člen 4 Uredbe št. 1385/2013 samo prestavlja začetek veljavnosti člena 4 Uredbe št. 1069/2009 za Mayotte na 1. januar 2021, Parlament meni, da bi moral biti ta ukrep sprejet na podlagi člena 168(4)(b) PDEU. Konkretno, do podobnega položaja kot na Mayottu, in sicer neobstoja industrijskih zmogljivosti za predelavo živalskih stranskih proizvodov, bi lahko prišlo v kateri koli regiji Unije.
- 44 Kar zadeva člen 5 Uredbe št. 1385/2013, Parlament navaja, da ta določba določa začasno izvzetje nekaterih pravil glede nadzora segmentov plovil flote Mayotta, ki so krajša od 10 metrov, ob uvedbi poenostavljenega in začasnega nadzornega sistema. Kar je ta ukrep na eni strani utemeljen s potrebo, da se „usposobi[...] ribiče in nadzornike ter vzpostavi[...] ustrezno upravno in fizično infrastrukturo“, na drugi strani pa, da se doseže „vsaj nekaj najpomembnejših ciljev Uredbe [Sveta] (ES) št. 1224/2009 [z dne 20. novembra 2009 o vzpostavitvi nadzornega sistema Skupnosti za zagotavljanje skladnosti s pravili skupne ribiške politike, o spremembi uredb (ES) št. 847/96, (ES) št. 2371/2002, (ES) št. 811/2004, (ES) št. 768/2005, (ES) št. 2115/2005, (ES) št. 2166/2005, (ES) št. 388/2006, (ES) št. 509/2007, (ES) št. 676/2007, (ES) št. 1098/2007, (ES) št. 1300/2008, (ES) št. 1342/2008 in razveljavitvi uredb (EGS) št. 2847/93, (ES) št. 1627/94 in (ES) št. 1966/2006 (UL L 343, str. 1)]“, naj bi pomenil odstopanje, zato naj bi bilo zanj mogoče uporabiti člen 349 PDEU.
- 45 Glede na zgoraj navedeno Parlament meni, da so bili glede Uredbe št. 1385/2013 izpolnjeni pogoji za sočasno uporabo različnih pravnih podlag iz členov 43(2) PDEU, 168(4)(b) PDEU in 349 PDEU.

Trditve Sveta

- 46 Svet trdi, da je člen 349 PDEU posebna pravna podlaga z omejeno ozemeljsko veljavnostjo, ki ima prednost pred sektorskimi pravnimi podlagami in ki jo je treba uporabiti, ko gre za sprejemanje posebnih ukrepov, s katerimi se zlasti opredeljujejo pogoji uporabe prava Unije, vključno s sekundarnim pravom, ob upoštevanju neugodnega položaja najbolj oddaljenih regij, kot je opisan v tem členu.
- 47 Po mnenju Sveta pa so vsi ukrepi, ne glede na njihovo trajanje, namenjeni izboljšanju položaja Mayotta v skladu z zahtevami iz člena 349 PDEU, in to, da je s sektorskimi pravnimi podlagami omogočeno priznavanje prehodnih obdobj, nikakor ne vpliva na to analizo.
- 48 Poleg tega Svet meni, da za sprejetje Uredbe št. 1385/2013 in Direktive 2013/64 niso bili izpolnjeni pogoji za uporabo več pravnih podlag. Na eni strani naj bi bili njuni ukrepi, ki se nanašajo na več različnih področij in ki niso neločljivo povezani, v teh aktih združeni samo „zaradi poenostavitve in hitrosti“. Na drugi strani naj bi ta uredba in ta direktiva sledili glavnemu in prevladujočemu cilju, ki je sprejetje posebnih ukrepov ob upoštevanju položaja na Mayottu, kar naj bi utemeljevalo uporabo zgolj člena 349 PDEU.

- 49 Svet med drugim izpodbija, da člen 1 Uredbe št. 1385/2013 ter direktivi 2013/62 in 2013/64 vsebujejo ukrepe sektorskih politik. Cilj omejitve ribiške dejavnosti, ki jo določa ta člen, naj bi namreč bil „ohrani[t]i jate velikih rib selivk v bližini otoka Mayotte“ za floto obrtnih plovil za ribolov s parangali na Mayottu in s tem omogočiti razvoj lokalne industrije.
- 50 Ker namreč ta flota ne more učinkovito tekmovati z boljšimi plovili, ki uporabljajo zaporne plavarice, naj bi bil cilj tega ukrepa navedeni floti omogočiti, da ima na voljo omejeno območje, ki ji je pridržano, da lahko izkoristi prehod jat velikih rib selivk čez to območje.
- 51 Svet dodaja, da je člen 1 Uredbe št. 1385/2013 s tem namenjen odpravljanju omejitev, ki so posledica strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer na Mayottu, in zato spada na področje uporabe člena 349 PDEU.
- 52 Nazadnje Svet poudarja, da je naslovnica Direktive 2013/62 Francoska republika, da niti člen 151 PDEU niti člen 153 PDEU ne omenjata posebnega cilja izboljšanja položaja najbolj oddaljenih regij in da pravni pogoji iz člena 155(2) PDEU v obravnavanem primeru niso bili izpolnjeni.

Trditve intervenientk

- 53 Francoska vlada meni, da je cilj člena 349 PDEU omogočiti sprejetje posebnih ukrepov zaradi strukturnih omejitev in da je ta člen zato lahko podlaga za ukrepe, ki so namenjeni upoštevanju posebnih dejavnikov, ki – ne da bi bili gospodarski ali socialni v ožjem smislu – posebej vplivajo na najbolj oddaljeno regijo, kot so okoljski dejavniki, kakršna sta na primer podnebje in nestabilnost morskih območij. Navedeni člen naj namreč ne bi zahteval, da se posebni ukrepi sprejmejo „za reševanje“ socialnih in gospodarskih razmer v zadevni regiji, temveč le „ob upoštevanju“ teh razmer.
- 54 Ta vlada pojasnjuje, da so ukrepe, ki jih določa Uredba št. 1385/2013, narekovale značilnosti in omejitve, ki so lastne Mayottu, temeljijo pa na strukturno pogojenih socialnih, gospodarskih in okoljskih razmerah te regije. Bili naj bi namreč potrebni za zagotavljanje varstva lokalnega ekosistema, ob upoštevanju njegove nestabilnosti, in zaščite lokalnega gospodarstva glede na razdrobljenost in slabo razvitost sistemov predelave in trženja ribiških proizvodov, glede na značilnosti flote na Mayottu ter neizobraženost ribičev in nadzornikov za nadzor ribiških dejavnosti.
- 55 Ukrepi, določeni z Direktivo 2013/64 naj bi prav tako ustrezali posebnim potrebam Mayotta, zlasti kar zadeva stanje okolja, gospodarsko zaostalost in pomanjkljivo infrastrukturo, ki naj bi pomenili strukturne omejitve.
- 56 Kar zadeva ukrep, uveden z Direktivo 2013/62, naj bi bilo iz njenih uvodnih izjav razvidno, da upošteva posebne strukturno pogojene socialne in gospodarske razmere Mayotta, za katerega je značilen slabo razvit trg dela, nizka stopnja zaposlenosti zaradi oddaljenosti, otoške lege, težavne topografije in podnebnih razmer, majhen bruto domači produkt in izogibanje destabilizaciji lokalnega gospodarstva.
- 57 Francoska vlada dodaja, da v nasprotju z zatrjevanji Parlamenta glavni cilj izpodbijanih aktov ni zagotoviti uporabo *acquis* prava Unije na Mayottu ob izteku prehodnih obdobj, ki jih določajo, saj ta uporaba izhaja neposredno iz člena 355(1) PDEU.
- 58 Španska vlada pojasnjuje, da razlaga člena 349 PDEU, ki jo zagovarja Komisija, onemogoča polni učinek te določbe, saj bi bilo – če bi se ta razlaga upoštevala – nemogoče sprejeti posebne ukrepe glede „prostotrgovinskih con“ in „horizontalnih programov“, ki so urejeni v sekundarnem pravu.

- 59 Ta vlada poleg tega meni, da če je cilj člena 349 PDEU ureditev posebnih ukrepov, ki jih je mogoče sprejeti v zvezi z uporabo Pogodb, se lahko še toliko bolj na podlagi te določbe sprejmejo začasni ali prehodni ukrepi, s katerimi se upoštevajo značilnosti zadevnih regij in s katerimi se zagotavlja polna uporaba *acquis* prava Unije v teh regijah. Ta določba naj v zvezi s tem ne bi razlikovala med trajnimi in začasnimi ukrepi.
- 60 Španska vlada glede izpodbijanih aktov navaja, da je njihov glavni cilj – kot je poudarjeno v uvodni izjavi 1 vsakega od teh aktov – sekundarno pravo prilagoditi strukturno pogojenim gospodarskim in socialnim razmeram na Mayottu. Poleg tega, ker je cilj ukrepov, ki so bili uvedeni z navedenimi akti, opredeliti pogoje uporabe Pogodb, vključno s sekundarnim pravom, naj bi bil člen 349 PDEU prevladujoča pravna podlaga.
- 61 Portugalska vlada meni, da iz besedila različnih določb Pogodbe izhaja, da je treba – razen če ni izrecno drugače določeno – izraza „Pogodbi“ in „uporaba Pogodb“ razlagati tako, da pomenita „pravo Unije“ in „*acquis* prava Unije“, vključno s sekundarnim pravom.
- 62 Poleg tega naj za merilo, ki ga je navedel Parlament in ki naj bi omogočalo razlikovanje med trajnimi in začasnimi odstopanji, ne bi bilo nikakršne podlage v besedilu člena 349 PDEU.
- 63 Zato naj bi se člen 349 PDEU izkazal za ustrezno pravno podlago, katere pomen je razviden iz tega, da ta člen, prvič, opredeljuje pojem „najbolj oddaljena regija“ (opredelitev ozemelj), drugič, določa stvarno področje uporabe ukrepov za različno obravnavo (vsa področja uporabe prava Unije), tretjič, določa meje pristojnosti odločanja Sveta (ukrepi ne smejo „ogrozi[ti] celovitost[i] in povezanost[i] pravnega reda Unije“), in četrtič, pomeni pooblastitveno določbo, ki daje pravno podlago in opredeljuje tako postopek, ki mu je treba slediti (odločitev Sveta na predlog Komisije in po posvetovanju s Parlamentom), kot naravo posebnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti (ti morajo imeti za cilj zmanjšanje strukturne neenakosti zadevnih regij).

Presoja Sodišča

- 64 Najprej je treba opozoriti, da člen 52 PEU v prvem odstavku določa, da se Pogodbi uporabljata za države članice, v drugem odstavku pa, da je ozemeljska veljavnost teh pogodb določena v členu 355 PDEU.
- 65 Člen 355(1) PDEU, kakor je bil spremenjen s členom 2 Sklepa 2012/419, določa, da se določbe Pogodb uporabljajo za najbolj oddaljene regije, med katere spada Mayotte, v skladu s členom 349 PDEU.
- 66 Člen 349, prvi odstavek, PDEU, kakor je bil spremenjen s členom 2 Sklepa 2012/419, določa, da Svet „sprejme [...] posebne ukrepe, ki so zlasti namenjeni opredelitvi pogojev uporabe Pogodb za te regije, vključno s skupnimi politikami“.
- 67 Iz člena 349, prvi odstavek, PDEU je tudi razvidno, da se „posebni ukrepi“ iz tega člena sprejmejo „ob upoštevanju strukturno pogojenih socialnih in gospodarskih razmer“ najbolj oddaljenih regij, katerih razvoj „močno otežujejo“ nekateri dejavniki „zaradi svoje stalnosti in součinkovanja“.
- 68 Navedeni dejavniki so tako predstavljeni v členu 349, prvi odstavek, PDEU kot okoliščine, ki otežujejo strukturno pogojene socialne in gospodarske razmere v najbolj oddaljenih regijah, ki jih mora Svet v skladu s členom 349, tretji odstavek, PDEU upoštevati pri sprejetju posebnih ukrepov.
- 69 Čeprav v teh okoliščinah Parlament neutemeljeno trdi, da mora biti vsak poseben ukrep v smislu člena 349 PDEU utemeljen ne le s strukturno pogojenimi gospodarskimi in socialnimi razmerami v zadevni najbolj oddaljeni regiji, temveč tudi z obstojem vsaj enega od dejavnikov, ki so taksativno

našteti v členu 349, prvi odstavek, PDEU in značilni za to regijo, pa mora Svet v skladu s členom 349, tretji odstavek, PDEU predložiti dokaze o obstoju povezave med predvidenim posebnim ukrepom ter posebnimi značilnostmi in omejitvami zadevne najbolj oddaljene regije.

- 70 Poleg tega je v členu 349, drugi odstavek, PDEU določeno, da se posebni ukrepi, ki jih Svet sprejme na podlagi člena 349, prvi odstavek, PDEU, „[...] nanašajo zlasti na področja, kot so carinska in trgovinska politika, davčna politika, prostotrgovinske cone, kmetijska in ribiška politika, pogoji za preskrbo s surovinami in bistvenimi izdelki za široko porabo, državne pomoči ter pogoji dostopa do strukturnih skladov in horizontalnih programov Unije“.
- 71 Tako je iz besedila člena 349 PDEU razvidno, da ta Svetu omogoča, da zlasti na področjih, navedenih v prejšnji točki te sodbe, sprejme posebne ukrepe, ki upoštevajo strukturno pogojene gospodarske in socialne razmere v najbolj oddaljenih regijah.
- 72 Glede trditev Komisije, da člen 349 PDEU dopušča le odstopanje od uporabe določb primarnega prava za najbolj oddaljene regije, in ne – kot v obravnavanem primeru – prilagajanja aktov sekundarnega prava posebnim razmeram v teh regijah, je treba najprej poudariti, da je treba „pogoje uporabe Pogodb“ v smislu tega člena razumeti tako, da hkrati pokrivajo pogoje v zvezi z uporabo primarnega prava Unije in pogoje v zvezi z uporabo aktov sekundarnega prava, sprejetih na podlagi tega primarnega prava.
- 73 To razlago potrjuje razlaga, ki jo je Sodišče podalo glede člena 227(2) Pogodbe ES (postal člen 299(2) ES, zdaj člen 349 PDEU), iz katere je razvidno, da se pooblastilo, ki je Svetu podeljeno s to določbo, za sprejemanje posebnih ukrepov zaradi potreb čezmorskih ozemelj nanaša tako na določbe Pogodbe kot na določbe sekundarnega prava (sodba Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, točka 10).
- 74 Dalje, kot je navedel Svet, je več področij, navedenih v členu 349, drugi odstavek, PDEU, v glavnem urejenih z akti sekundarnega prava. Zato bi bil polni učinek te določbe ogrožen, če bi na teh področjih dovoljevala le sprejetje posebnih ukrepov za opredelitev pogojev uporabe primarnega prava.
- 75 Nazadnje, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 57 sklepnih predlogov, v nasprotju s tem, kar zatrjuje Komisija, akti sekundarnega prava ne opredeljujejo nujno svoje ozemeljske veljavnosti.
- 76 Iz tega izhaja, da je treba – če ni posebne določbe – področje uporabe akta sekundarnega prava opredeliti, kot je zlasti trdila francoska vlada, v skladu s členom 52 PEU in členom 355 PDEU.
- 77 Sodišče je namreč že imelo priložnost pojasniti, da ima sekundarno pravo načeloma isto področje uporabe kot Pogodbi in se na tem področju uporablja *ipso iure* (glej v tem smislu sodbi Komisija/Irska, 61/77, EU:C:1978:29, točka 46, in Hansen & Balle, 148/77, EU:C:1978:173, točka 10).
- 78 Zato iz besedila in ciljev člena 349 PDEU ter iz sistematike Pogodb izhaja, da je glede najbolj oddaljenih regij ozemeljska veljavnost *acquis* prava Unije opredeljena zlasti s členom 52 PEU v povezavi s členom 355(1) PDEU in z ukrepi, sprejetimi na podlagi člena 349 PDEU.
- 79 Tako v nasprotju z zatrjevanji Komisije člen 349 PDEU Svet pooblašča za sprejetje posebnih ukrepov, ki so namenjeni opredelitvi pogojev uporabe ne le določb Pogodb, temveč tudi določb sekundarnega prava za te regije.
- 80 Iz tega izhaja, da je treba tožbe Komisije v zadevah od C-133/14 do C-135/14, ki temeljijo izključno na nasprotnih trditvah, zavrniti.

- 81 Kar zadeva trditve Parlamenta, da člen 349 PDEU Sveta ne pooblašča za sprejemanje ukrepov, katerih edini namen bi bil zamakniti uporabo nekaterih določb prava Unije za najbolj oddaljene regije, je treba ugotoviti, da ta člen pristojnosti odločanja Sveta ne omejuje na določeno kategorijo ukrepov.
- 82 Poleg tega, da pojem „ukrep“ pokriva vse mogoče vrste ravnanj Sveta, je treba poudariti, da uporaba izraza „zlasti“ v členu 349 PDEU pomeni, da pisci PDEU niso imeli namena določiti izčrpnega seznama vrst ukrepov, ki jih je mogoče sprejeti na podlagi tega člena.
- 83 Zato Svet ter španska in portugalska vlada utemeljeno trdijo, da razlikovanje, ki ga je Parlament uvedel med odstopanjem od določb prava Unije na eni strani in preprostim odlogom njihove uporabe na drugi strani, nima nikakršne podlage v besedilu navedenega člena.
- 84 Taka omejitev bi bila tudi v nasprotju s cilji, ki jim sledi člen 349 PDEU, saj nič ne izključuje, da bi se lahko odlog polne uporabe določbe prava Unije izkazal za ukrep, s katerim se najbolj upoštevajo strukturno pogojene gospodarske in socialne razmere v najbolj oddaljeni regiji.
- 85 V obravnavanem primeru je treba preizkusiti, ali izpodbijani akti izpolnjujejo zahteve iz točk od 67 do 69 te sodbe.
- 86 Na prvem mestu je treba glede Uredbe št. 1385/2013 ugotoviti, prvič, da so bile s členom 1, točka 1, te uredbe k „Regiji 8“, kot je opredeljena v Uredbi št. 850/98, dodane vse vode ob obalah Mayotta, ki spadajo pod suverenost ali jurisdikcijo Francoske republike, in da je bil s točko 2 istega člena v Uredbo št. 850/98 vstavljen člen 34g, s katerim je bila plovilom prepovedana uporaba kakršnih koli zapornih plavaric pri lovu na jate tunov ali tunom podobnih rib na območju znotraj 24 milj od obal Mayotta, merjeno od temeljnih črt, od katerih se merijo teritorialne vode.
- 87 V zvezi s tem je iz uvodne izjave 3 v povezavi z uvodno izjavo 7 Uredbe št. 1385/2013, ki ju je Svet pojasnil pred Sodiščem, razvidno, da je cilj teh ukrepov ohraniti jate velikih rib selivk v bližini Mayotta, da bi imela od tega korist lokalna flota, ki se – ker gre za slabo razvito floto parangalk – ne more meriti s tujimi flotami. Iz tega izhaja, da so bili navedeni ukrepi sprejeti ob upoštevanju strukturno pogojenih gospodarskih in socialnih razmer na Mayottu. Zato se je Svet lahko zakonito oprl na člen 349 PDEU za njihovo sprejetje.
- 88 Drugič, člen 2 Uredbe št. 1385/2013 je v člen 35 Uredbe št. 1379/2013 dodal odstavek 6, ki določa, da se odstavki 1, 2 in 3 zadnjenavedenega člena do 31. decembra 2021 ne uporabljajo za proizvode, namenjene prodaji na drobno končnemu potrošniku na Mayottu.
- 89 Kot je razvidno iz uvodne izjave 4 Uredbe št. 1385/2013, je Svet ta ukrep utemeljil s potrebo po upoštevanju „zelo razdrobljenih in slabo razvitih sistemov trženja na Mayottu“ in preprečitvi tega, da bi prezgodnja uporaba pravil o označevanju ribiških proizvodov trgovcem na drobno povzročila breme, ki bi bilo nesorazmerno glede na informacije, ki bi bile posredovane potrošniku.
- 90 Ta ukrep je bil torej sprejet ob upoštevanju strukturno pogojenih gospodarskih in socialnih razmer na Mayottu. Iz tega izhaja, da se je Svet lahko oprl na člen 349 PDEU za sprejetje tega ukrepa.
- 91 Tretjič, ker Parlament ne izpodbija, da je bilo mogoče ukrepe iz člena 3(1) in (2) Uredbe št. 1385/2013 sprejeti na podlagi člena 349 PDEU, Sodišču ni treba preverjati, ali so bili ti ukrepi sprejeti v skladu z zahtevami iz točk od 67 do 69 te sodbe.
- 92 Ker Parlament izpodbija, da bi lahko vstavitev rubrik v zvezi z Mayottem iz Priloge k Uredbi št. 1385/2013, določena v členu 3(3) te uredbe, v tabelo iz Priloge II k Uredbi št. 1380/2013, temeljila na členu 349 PDEU, je treba ugotoviti, da ta ukrep z ukrepi iz člena 3(1) in (2) Uredbe št. 1385/2013 sestavlja neločljivo celoto, in da je, kot je generalni pravobranilec navedel v točki 81 sklepnih predlogov, akcesoren glede na navedene ukrepe.

- 93 V teh okoliščinah Parlament Svetu ne more očitati tega, da se je pri sprejetju vseh ukrepov iz člena 3 Uredbe št. 1385/2013 oprl na člen 349 PDEU.
- 94 Četrtrič, navesti je treba, da je Svet preložitev začetka veljavnosti člena 4 Uredbe št. 1069/2009 za Mayotte na 21. januar 2021 s členom 4 Uredbe št. 1385/2013 utemeljil s tem – kot je navedeno v uvodni izjavi 8 zadnjenavedene uredbe – da Mayotte nima nikakršnih industrijskih zmogljivosti za predelavo živalskih stranskih proizvodov.
- 95 Ta ukrep je bil torej sprejet ob upoštevanju strukturno pogojenih gospodarskih in socialnih razmer na Mayottu. Iz tega izhaja, da je bila uporaba člena 349 PDEU kot pravne podlage za ta ukrep v skladu s pravom Unije.
- 96 Na drugem mestu je treba glede vprašanja, ali določbe Direktive 2013/64 izpolnjujejo zahteve iz točk od 67 do 69 te sodbe, opozoriti, kot je pravilno navedel Parlament, da je Svet s členi od 1 do 6 te direktive spremenil direktive 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 in 2011/24, da bi odložil polno uporabo nekaterih določb iz teh direktiv za Mayotte.
- 97 Te spremembe so bile v uvodni izjavi 2 Direktive 2013/64 na splošno utemeljene s tem, da je treba „upoštevati posebne razmere na Mayottu, kar zadeva stanje okolja, ki zahteva znatne izboljšave, da bi izpolnili okoljske cilje, določene v pravu Unije, za kar je potreben dodaten čas“.
- 98 Sicer pa je Svet utemeljitev za vsako posamezno spremembo navedel v uvodnih izjavah od 3 do 9 navedene direktive.
- 99 Tako je v uvodni izjavi 3 te direktive, ki se nanaša na spremembe Direktive 91/271, navedeno, da specifične strukturne in gospodarske razmere na Mayottu, kar zadeva čiščenje komunalne odpadne vode, ne ustrezajo zahtevam iz zadnjenavedene direktive.
- 100 V uvodni izjavi 4 Direktive 2013/64 v zvezi s spremembami Direktive 1999/74 je navedeno, da so glede zaščite kokoši nesnic potrebne znatne naložbe in priprave, da bi bile razmere na Mayottu v skladu z zahtevami iz zadnjenavedene direktive.
- 101 V uvodni izjavi 5 Direktive 2013/64, ki se nanaša na spremembe Direktive 2000/60, je Svet poudaril, da je treba zaradi specifičnih strukturnih in gospodarskih razmer na Mayottu Francoski republiki odobriti dovolj časa za sprejetje in izvedbo ukrepov za zagotovitev skladnosti načrtov upravljanja povodij z zahtevami iz zadnjenavedene direktive.
- 102 V uvodni izjavi 6 Direktive 2013/64 v zvezi s spremembami Direktive 2006/7 je poudarjeno, da je treba za uskladitev z zahtevami iz zadnjenavedene direktive znatno izboljšati trenutno stanje površinskih voda na Mayottu, saj je kakovost kopalnih voda odvisna od posebnih socialnih in gospodarskih razmer v tej regiji.
- 103 V uvodni izjavi 7 Direktive 2013/64, ki se nanaša na spremembe Direktive 2006/25, je Svet navedel, da Mayotte zaradi posebnih socialnih in gospodarskih razmer nima na voljo nobenih tehničnih zmogljivosti za izvajanje ukrepov, potrebnih za uskladitev z zadnjenavedeno direktivo na področju umetnih optičnih sevanj.
- 104 Nazadnje Svet v uvodni izjavi 9 Direktive 2013/64, ki se nanaša na spremembe Direktive 2011/24, pojasnjuje, da je za njen prenos potrebnih več prilagoditev za zagotovitev neprekinjene oskrbe in obveščenosti bolnikov.

- 105 Ugotoviti je treba, da so bili ukrepi iz Direktive 2013/64, s katerimi je Svet spremenil direktive 91/271, 1999/74, 2000/60, 2006/7, 2006/25 in 2011/24, sprejeti ob upoštevanju strukturno pogojenih gospodarskih in socialnih razmer na Mayottu. Zato se je Svet za sprejetje teh ukrepov pravilno oprl na člen 349 PDEU.
- 106 Ob upoštevanju zgoraj navedenega je iz ciljev in vsebine izpodbijanih aktov razvidno, da so bili ukrepi, ki jih vsebujejo, sprejeti ob upoštevanju strukturno pogojenih gospodarskih in socialnih razmer na Mayottu v smislu člena 349, prvi odstavek, PDEU.
- 107 Torej Parlament neutemeljeno trdi, da ne morejo imeti niti člani 1, 2 in 4 Uredbe št. 1385/2013 niti Direktiva 2013/64 zakonito za pravno podlago člena 349 PDEU.
- 108 Zato je treba zavrniti tudi tožbi Parlamenta v zadevah C-132/14 in C-136/14.

Stroški

- 109 V skladu s členom 138(1) Poslovnika Sodišča se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki.
- 110 Svet je predlagal, naj se Parlamentu in Komisiji naloži plačilo stroškov, in ker ti instituciji s tožbenimi razlogi v zadevah od C-132/14 do C-136/14 nista uspeli, se jima naloži plačilo stroškov, ki so v teh zadevah nastali Svetu.
- 111 V skladu s členom 140(1) Poslovnika Kraljevina Španija, Francoska republika in Portugalska republika nosijo svoje stroške.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

- 1. Tožbe v zadevah od C-132/14 do C-136/14 se zavrnejo.**
- 2. Evropskemu parlamentu se naloži plačilo stroškov, ki so Svetu Evropske unije nastali v zadevah C-132/14 in C-136/14.**
- 3. Evropski komisiji se naloži plačilo stroškov, ki so Svetu Evropske unije nastali v zadevah od C-133/14 do C-135/14.**
- 4. Kraljevina Španija, Francoska republika in Portugalska republika nosijo svoje stroške.**

Podpisi